

Sadnega sejma se udeleži lahko vsakdo, ki ima na prodaj kaj več lepega, obranega, zimskega, namiznega sadja, pred vsem jabolk, hrušek in orehov. Vzorca sadja se bodo morali postaviti na sejem v posebnih zabojčih, ki so posneti po ameriškem normalnem zabojju in zelo pripravni za prevažanje sadja. Kdor se bo pravočasno zglašil, bo dobil zabojčke brezplačno od Sadjarskega in vrtnarskega društva. En zabojček drži okroglo 20 kg sadja — najdebelejših jabolk gre noter 72, najdrobnejših, ki pridejo v poštev kot tržno blago, pa 252. V en zaboj se bo smela vložiti samo ena sorta jabolk ali hrušek, ki mora biti enake kakovosti in kolikor mogoče enako debela. Samo ob sebi je umevno, da mora natančno odgovarjati blagu, ki je namenjeno za prodajo. Sadjarji iz bližnje ljubljanske okolice bodo lahko pripeljali sadje na sejem kar na vozovih nezapakovano, toda ločeno po sortah in lepo razbrano. Vsi drugi ga bodo poslali po železnici kot brzovozno blago.

Sadjarje opozarjamo, da se ne prenašajo s prodajo ker pozno zimsko sadje naj bi se trgalo še le proti sredi oktobra. Le tako sadje ima pravi okus in pa — kar je jako važno — potrebno trpežnost. Pri nas navadno vse preveč hile s spravljajem in prodajo. Ko bi se imela trgovina z zimskim sadjem še le razviti, ga navadno ni več. Poizkusili naj bi enkrat s sadnim sejmom vsaj tisti, ki imajo kaj več blaga, ki utrpijo toliko časa, da ga razberejo in ki imajo primerno shrambo za nekaj tednov. Sedaj je trg prenapolnjen z jesenskim sadjem. Zato pa tudi zimsko še nima prave veljave.

Sicer pa nič ne tvega, kdor se sejma udeleži. Zaboje bo dobil zastoj, prostor na velesajmu ne stane nič, na sejem poslani vzorci se bodo prodali in izkupiček bo njegov — in če sadje prodaja, bo namen sejma dosežen brez vsakih težav.

Kdor se bo torej odločil za sejem, naj nemudoma ali najkasneje do 8. t. m. prijavi udeležbo Sadjarskemu in vrtnarskemu društvu v Ljubljani. Navede naj, s kolikimi vzorci se bo udeležil in koliko biaga ima na prodaj. Takoj na to bo prejel potrebne zaboje in vse, kar je za vlaganje potrebno. Sadje bo treba poslati v Ljubljano do 17. t. m.

Kmetijska dela v mesecu oktobru.

V splošnem in pri živini.

V oktobru spravljamo vse tiste poljske pridelke in različno sadje, ki septembra še ni bilo zrelo ter ga vsled tega nismo mogli spraviti pod streho. Pred spravljajem očistimo shrambo vsakoršne nesnage, ki bo mogla postati pozneje vzrok, da bi sadeži segnili. Krompir in korenstvo je treba spraviti v najhladnejšo klet, ker ga le na ta način moremo ohraniti dolgo časa nepokvarjenega. V toplih kletih krompir in korenstvo rado gnije, proti pomladi pa hitro kali in poganja. Toplina krompirjeve kleti naj ne presega 6 stop. C. Ako imamo premalo krova za krompir in korenstvo — peso, mrkev in repo —, tedaj si odpomoremo s podpisnicami, ki jih skopljemo na njivi ali v bližini hiše. V podpisnicah moremo ohraniti imenovane sadeže sveže in zdrave celo do pozne pomladi. Podpisnice so 25 cm globoke, 2 m široke in poljubno dolge jame, v katere se vlagajo gomolji in korenstvo v podobi strehe. Čim več imamo sadežev za vlaganje, tem daljša mora biti jama. Dokler ni mrazu, zasujemo zemljo le ob obeh straneh kupa in si-

motil vse njegove dotedanje pojme o viteštvu in plemenitem junaštvu v reševanju pomoči potrebnega neznega spola.

Mladi orjak, »divji mož«, kakor si ga je imenoval Clayton, je držal levinjo — za rep, se upiral z nogami ob steno in vlekli žival z okna, da so se mu napenjale jeklene mišice in modre žile na silnih plečih in rokah.

Za hip je Clayton osupnil nad toliko drznostjo.

Pa brž se je zavedel, priskočil je in tudi sam pograbil za rep.

Tedaj se je oglasil čudni neznanec.

V zapovedujočem, odločnem glasu mu je nekaj naročal. Glas je bil hreščec, renčec in Clayton ga ni razumel. Vkljub temu je krepko prijel za rep ter vlekel z vso močjo. »Divji mož« pa je nevoljno renčal nad njim v svojem neznanem jeziku.

Ubogi Clayton! Kako lahko bi bil pomagal —

Zaman mu je Trzan dopovedoval v glasovih Krškovega rodu, naj vzame strupene puščice iz tulja in naj jih zasači Sabori v hrbet in naj prime za njegov dolgi lovski nož ter ga zabode Sabori v srce. Sam ni smel izpustiti živali, ker bi je slabotni Clayton nikdar in niti za trenutek ne mogel zadržati.

Pa belokožec ga ni razumel —

Skupno sta torej vlekla in žival je renčec in tuleč od jeze zlezla z okna.

Tedaj pa se je zgodilo nekaj, nad čimer so menda ostrmele same nebeške zvezde — Clayton vsaj je v nemi grozi otrpnila vsa kri v žilah.

Le s krepkimi se je še žival držala okna. Trzan si je lomil glavo, kako in s čim bi jo napadel.

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je bilo, je in bo vedno ostalo najboljšo! Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“.

V vinogradu.

Grozdje v vinogradu dozoreva in postaja z vsakim dnevom slajše. V letošnjem letu neurja in deževja je tudi grozdje v zoritvi zaostalo, četudi so zadnji tedni v mesecu septembru vplivali na kakovost grozda zelo ugodno. Zato bo treba s trgatvijo počakati vsaj do druge polovice oktobra, zlasti če bo trajalo suho vreme še naprej. Kdor ima v svojem vinogradu namizne sorte, kot muškatelec, muškadni silvanec, muškadni žlahtnina, silvanec i. dr. more grozdje s pridom vnovčiti na grozdnem trgu. Pri letošnji trgatvi moramo paziti posebno na to, da odstranimo vse suhe in trde jagode, ki so bile napadene po peronospori in oidiju, ker nam le-te morejo zmanjšati pridelok in poslabšati kvaliteto. V večjih vinogradih berejo vsako sorto zase, da dobijo sortna vina, ki se plačujejo dražje, kakor mešana. Pri trgatvi in prešanju grozda je največja značajnost zelo na mestu. Najboljše je, pred trgatvijo vso posodo, ki pride pri tem poslu v uporabo, izmiti z vrelo vodo, v kateri smo raztopili 2 odstotka sode. Stiska naj se kolikor mogoče naglo, da ne pride grozdje z zrakov preveč v dotiko. Zračni kisik kvari mošt in utegne povzročiti poznejše rjavenje vina. Po končani trgatvi je misliti na nadomestilo hranilnih snovi, ki smo jih odvzeli zemlji z dobljenim pridelkom. Gnojimo s hlevskim gnojem, kompostom, umetnimi gnojili, ali pa tudi z zemljo, ki je na hranilnih snoveh bogata. Po nekod gnoje s kamenjem, ki rado razpada. Takšno kamenje je bazalt, škriljevec in lapor. Gnojenje z laporjem je v Nemčiji že zdravnej v navadi. Tam kopajo lapor v času, ko ni drugega dela, v jamah in ga vozijo zdrobljenega v vinograde. — Zelene cepiljenke pa položiti v zemljo (pogrbati), da jih mraz ne poškoduje. Osipajmo eno- in dveletno trsje v vinogradu do tretjega žlahnega očesa, da ne pozebe po zimi. Izkrpajmo luknje, ki so nastale v mladih nasadih vsled uporabe slabega trsja, z močnimi eno- ali dvehletnimi trtami, ki jih obrežemo še le spomladi. Pri sajenju v jeseni, ki je vsekakor boljše od spomladanskega, prikrašamo samo korenine. Trte, ki so izostale pri sajenju, smejo znašati k večjemu 5 odstotkov vsega posajenega trsja.

V sadonosniku.

Zimsko sadje spravljamo enako, kakor poletno. Natrgano namizno sadje razbiramo v dve vrsti. Najlepše sadove dajemo k prvi vrsti, slabše in drobnejše in pri hruškah tudi kamenite pa k drugi vrsti. Najdebelejšo izbrano sadeže ene in iste sorte imenujemo kabinetne sadeže. Sadje, katerega ne maramo shraniti kot namizno sadje, posušimo ali pa sprešamo v sadjevec. — Razbrano namizno sadje spravimo v hladno shrambo, ki naj bo zračna in ne presuha. Sadne shrambe je treba

Spomnil se je boja s Kršakom.

Koj je izpustil rep, po bliskovo se je vrgel Sabori na hrbet, njegove jeklene mišičaste roke so segle Sabori pod prednje noge, se ji ovile okrog tilnika, — prsti so se sklenili in »popolni Nelson« je objel silval krog tilnika ter je upognil hrbtenico.

Levinja je zarjavela in se vrgla na hrbet, pa silni Trzan je le še huje pritisnil.

Besno se je valjala po tleh, da bi se iznebila strašnega napadalca, bilo in lovila je s šakami krog sebe, — pa huje in huje so pritiskale jeklene mišice in vedno globlje je lezla Saborina glava.

Bolj in bolj so slabeli njeni napori.

In Clayton je videl, kako so se nabrekle silne mišice v rokah in na tilniku »divjega moža«, cele grudaste kepe so vzrastle pod rjavo kožo, še eden orjaški napor — in nato zamočel hrešč.

Trzan je prelomil levinji hrbtenico v tilniku.

Mladi orjak je planil na noge, stopil premagani Sabori za vrat ter zagnal v strmečo zvezdnato noč divji, zmagoslavni bojni krik Krškovega rodu.

Noč je umolnila in mrtva, plaha tihota je zavladala na obrežju in v džungli.

Tedaj pa se je iz kože boječe oglasila Ine.

»Gospod Clayton —, za božjo voljo, kaj se je zgodilo —? Ali ste še živi —?«

Clayton je skočil k vratom, zaklical, da je vse v redu in da naj odpre.

(Dalje prihodnjič.)